BTVN: SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN CỦA CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TỪ NĂM 1917 ĐẾN NĂM 1991 (DÀNH CHO ĐGNL HCM)

CHUYÊN ĐỀ: CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TỪ NĂM 1917 ĐẾN NAY

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

MỤC TIÊU

- ✓ *Trình bày được quá trình hình thành Liên bang Xô viết.*
- ✓ *Phân tích được ý nghĩa sự ra đời của Liên bang Cộng hòa XHCN Xô viết.*
- ✓ *Trình bày được sự phát triển của CNXH ở các nước Đông Âu sau Chiến tranh thế giới thứ hai.*
- ✓ *Nêu được sự mở rộng của CNXH ở khu vực châu Á, Mỹ La-tinh.*
- ✓ *Giải thích được nguyên nhân sụp đổ mô hình CNXH ở Liên Xô*

Câu 1: (ID: 710085) Bối cảnh lịch sử nào sau đây dẫn đến sự thành lập Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết?

A. Các nước cộng hoà Xô viết chưa có sự thống nhất về các chính sách phát triển kinh tế, văn hoá, giáo dục.

B. Nước Nga xuất hiện cục diện hai chính quyền song song tồn tại, đại diện cho lợi ích các giai cấp khác nhau.

C. Nước Nga thua trận trước cuộc tấn công của 14 nước đế quốc, bị mất nhiều vùng lãnh thổ quan trọng.

D. Nước Nga thực hiện thành công chính sách Kinh tế mới, cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Câu 2: (ID: 710086) Sự kiện nào sau đây diễn ra vào tháng 12-1922?

A. Quốc tế Cộng sản thành lập.

B. Đại hội lần thứ V của Quốc tế Cộng sản.

C. Nga thực hiện thành công chính sách Kinh tế mới.

D. Bản Tuyên bố thành lập Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết được thông qua.

Câu 3: (ID: 710087) Nội dung nào sau đây thể hiện đúng sự mở rộng của Liên Xô từ năm 1922 đến năm 1940?

A. Có thêm 11 nước cộng hoà gia nhập Liên Xô.

B. Chủ nghĩa xã hội mở rộng sang Đông Âu.

C. Có thêm 4 nước cộng hoà gia nhập Liên Xô.

D. Nước Nga Xô viết đổi thành Liên Xô.

Câu 4: (ID: 710092) Đến đầu những năm 60 của thế kỉ XX, hệ thống chủ nghĩa xã hội trên thế giới bao gồm 14 quốc gia tập trung ở

A. Tây Âu, châu Phi và khu vực Mỹ La-tinh.

B. Nam Âu, châu Á và khu vực Mỹ La-tinh.

C. Tây Âu, châu Á và khu vực Mỹ La-tinh.

D. Châu Âu, châu Á và khu vực Mỹ La-tinh.

Câu 5: (ID: 710084) Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917 thắng lợi đã trực tiếp dẫn đến sự ra đời của

A. hệ thống xã hội chủ nghĩa trên thế giới.

B. Đảng Cộng sản Nga và Chính phủ Nga.

C. Chính quyền Xô viết Nga.

D. Liên bang Xô viết.

Câu 6: (ID: 710088) Sự kiện nào sau đây đánh dấu hoàn thành quá trình thành lập Nhà nước 2 Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết?

A. Cách mạng tháng Hai ở Nga (năm 1917).

B. Cách mạng tháng Mười ở Nga (năm 1917).

C. Đại hội lần thứ nhất các Xô viết toàn Liên bang (năm 1922).

D. Hiến pháp đầu tiên của Liên Xô được thông qua (năm 1924)

Câu 7: (ID: 710089) Bối cảnh nào sau đây đã tạo điều kiện thuận lợi để nhân dân các nước Đông Âu nổi dậy giành chính quyền và thành lập các nhà nước dân chủ nhân dân?

A. Nhật Bản đầu hàng quân Đồng minh không điều kiện, Chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc.

B. Chiến tranh thế giới thứ nhất đã khiến cho các nước tư bản chủ nghĩa bị thiệt hại nặng nề.

C. Sự thất bại về quân sự của các nước phát xít và sự ủng hộ của Hồng quân Liên Xô.

D. Cách mạng Trung Quốc thành công, nối liền chủ nghĩa xã hội từ châu Âu sang châu Á.

Câu 8: (ID: 710091) Một trong những ý nghĩa của việc hình thành và phát triển của hệ thống chủ nghĩa xã hội trên thế giới là

A. làm cho chủ nghĩa tư bản hoàn toàn suy yếu.

B. trở thành chỗ dựa của phong trào cách mạng thế giới.

C. làm cho chủ nghĩa xã hội trở thành hiện thực trên thế giới.

D. làm xuất hiện khuynh hướng cách mạng vô sản trên thế giới.

Câu 9: (ID: 710090) Sự kiện nào sau đây đánh dấu sự hình thành hệ thống chủ nghĩa xã hội trên thế giới?

A. Các nước Đông Âu xây dựng hệ thống chính quyền dân chủ nhân dân (1945).

B. Các nước Đông Âu hoàn thành cơ bản cuộc cách mạng dân chủ nhân dân (1949).

C. Nước Cộng hoà Dân chủ Đức ra đời (1948) ở châu Âu.

D. Các nước Đông Âu xoá bỏ chế độ quân chủ chuyên chế.

Câu 10: (ID: 710093) Sự sụp đổ của chủ nghĩa xã hội ở Đông Âu và Liên Xô phản ánh điều gì sau đây?

A. Sự sụp đổ của một mô hình nhà nước xã hội chủ nghĩa không phù hợp.

B. Sự sụp đổ toàn bộ của hình thái nhà nước xã hội chủ nghĩa trên thế giới.

C. Chiến lược toàn cầu của Mỹ từ sau Chiến tranh thế giới thứ nhất thành công.

D. Chiến tranh lạnh trên thế giới chấm dứt sau gần nửa thế kỉ tồn tại.

Câu 11: (ID: 710178) Đọc đoạn tư liệu dưới đây và trả lời các câu hỏi

"Tới năm 1922, trên lãnh thổ của nước Nga trước đây đã tồn tại sáu nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa: Nga, U-crai-na, Bê-la-rút, A-déc-bai-gian, Ác-mê-ni-a và Gru-di-a. Đặc điểm nổi bật giữa các nước cộng hoà này là sự phát triển không đồng đều về kinh tế, văn hoá và chính trị. Lúc này, những vùng công nghiệp còn như "những hòn đảo nhỏ" trong "đại dương" nông nghiệp to lớn. Các nước cộng hoà vùng Trung Á, Bắc Cáp-ca-đơ, Xi-bi-a... vẫn trong tình trạng hết sức lạc hậu về kinh tế và văn hoá, thậm chí có nơi còn tồn tại những tàn tích của quan hệ phong kiến – gia trưởng. Thắng lợi của Cách mạng tháng Mười đã mang lại sự bình đẳng về chính trị giữa các nước Cộng hoà Xô viết. Nhưng sự bình đẳng ấy chỉ thật sự vững chắc khi dựa trên

cơ sở bình đẳng về kinh tế và văn hoá – tức là sự phát triển không ngừng về kinh tế và văn hoá của các dân tộc".

*(*Nguyễn Anh Thái (Chủ biên), *Lịch sử thế giới hiện đại, NXB Giáo dục, Hà Nội,* 2006, tr.45–46*)*

1. Tại sao sự phát triển không đồng đều về kinh tế, văn hoá và chính trị giữa các nước Cộng hoà lại được coi là đặc điểm nổi bật?

A. Vì nó thể hiện sự khác biệt giữa các nước Cộng hoà.

B. Vì nó là hậu quả của Cách mạng tháng Mười.

C. Vì nó ảnh hưởng đến quan hệ giữa các nước Cộng hoà.

D. Vì nó là cơ sở cho sự bình đẳng về kinh tế và văn hoá.

2. Sự tồn tại của "những hòn đảo nhỏ" công nghiệp trong "đại dương" nông nghiệp to lớn có nghĩa là gì?

A. Công nghiệp là ngành kinh tế chủ đạo.

B. Nông nghiệp chiếm ưu thế và công nghiệp chưa phát triển mạnh.

C. Công nghiệp và nông nghiệp phát triển đồng đều.

D. Công nghiệp không quan trọng đối với kinh tế.

3. Tại sao sự bình đẳng về kinh tế và văn hoá là cần thiết để sự bình đẳng chính trị trở nên vững chắc?

A. Vì nó giúp củng cố quyền lực chính trị. **B.** Vì nó tạo điều kiện cho sự phát triển toàn diện.

C. Vì nó đảm bảo sự ổn định và thịnh vượng lâu dài. **D.** Vì nó là yêu cầu của Cách mạng tháng Mười.**Giải**

Câu 12: (ID: 710182) Đọc đoạn tư liệu dưới đây và trả lời các câu hỏi

"Sự sụp đổ của chế độ xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và các nước Đông Âu trong những năm 1989 – 1991 đã gây nên những hậu quả hết sức nặng nề. Đó là một tổn thất chưa từng có trong lịch sử phong trào cộng sản, công nhân quốc tế và của chủ nghĩa xã hội trên thế giới, dẫn đến hệ thống thế giới của các nước xã hội chủ nghĩa không còn tồn tại nữa.

Từ những đổ vỡ ấy, nhiều bài học kinh nghiệm đau xót được rút ra cho các nước xã hội chủ nghĩa ngày nay đang tiến hành công cuộc cải cách – đổi mới, nhằm xây dựng một chế độ xã hội chủ nghĩa đúng với bản chất nhân văn vì giải phóng và hạnh phúc con người, phù hợp với hoàn cảnh và truyền thống văn hoá của mỗi quốc gia dân tộc".

*(*Nguyễn Anh Thái (Chủ biên), *Lịch sử thế giới hiện đại, NXB Giáo dục, Hà Nội*, 2006, tr.466*)*

1. Tại sao các nước xã hội chủ nghĩa ngày nay cần rút ra bài học từ sự sụp đổ của Liên Xô và các nước Đông Âu?

A. Để tránh mắc phải những sai lầm tương tự. **B.** Để tiếp tục duy trì chế độ xã hội chủ nghĩa cũ.

C. Để phục hồi hệ thống thế giới xã hội chủ nghĩa. **D.** Để chứng minh sự vượt trội của chủ nghĩa xã hội.

2. Mục tiêu của công cuộc cải cách – đổi mới ở các nước xã hội chủ nghĩa hiện nay là gì?

A. Xây dựng một chế độ xã hội chủ nghĩa độc tài.

B. Xây dựng một chế độ xã hội chủ nghĩa đúng với bản chất nhân văn.

C. Phục hồi lại chế độ xã hội chủ nghĩa cũ.

D. Tạo ra một hệ thống thế giới mới.

3. Việc xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa phù hợp với hoàn cảnh và truyền thống văn hoá của mỗi quốc gia dân tộc có ý nghĩa như thế nào?

A. Đảm bảo sự đồng nhất trong hệ thống thế giới xã hội chủ nghĩa.

B. Tạo ra sự đa dạng và phong phú cho hệ thống thế giới xã hội chủ nghĩa.

C. Làm suy yếu bản sắc văn hoá của mỗi quốc gia.

D. Không có ý nghĩa đối với sự phát triển của chủ nghĩa xã hội.

Câu 13: (ID: 710186) Đọc đoạn tư liệu dưới đây và trả lời các câu hỏi

"Sự kiện Liên Xô công nhận Việt Nam, hai nước đặt quan hệ ngoại giao có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, đặt cơ sở nền tảng cho quan hệ hợp tác toàn diện giữa hai nước, phù hợp với lợi ích của nhân dân Việt Nam, Liên Xô, được dư luận tiến bộ trên thế giới đồng tình, ủng hộ, tạo điều kiện để các nước khác công nhận Việt Nam trên trường quốc tế, chấm dứt thời kì cuộc kháng chiến ở thế bị bao vây, mở ra cơ hội thực tiễn trong việc phối hợp hành động và nhận được sự ủng hộ, giúp đỡ của quốc tế một cách trực tiếp. Bên cạnh sự ủng hộ Việt Nam về chính trị,... Liên Xô còn quyết định viện trợ (thông qua Trung Quốc) về vật chất cho cuộc kháng chiến".

(Nguyễn Mạnh Hà, Vũ Thị Hồng Dung, *Sự giúp đỡ của Liên Xô đối với Việt Nam trên lĩnh vực quân sự từ năm 1945 đến năm 1975, Tạp chí Lí luận chính trị,* số 12, 2019, tr.51 – 59)

1. Việc Liên Xô công nhận Việt Nam và thiết lập quan hệ ngoại giao đã tạo ra ảnh hưởng gì đối với Việt Nam trên trường quốc tế?

A. Làm giảm uy tín của Việt Nam.

B. Không có ảnh hưởng đáng kể.

C. Tạo điều kiện để các nước khác công nhận Việt Nam.

D. Gây ra sự phản đối từ các nước khác.

2. Sự kiện này có ý nghĩa như thế nào đối với quan hệ giữa nhân dân Việt Nam và Liên Xô?

A. Làm suy yếu mối quan hệ giữa hai nước.

B. Đặt nền tảng cho quan hệ hợp tác toàn diện giữa hai nước.

C. Không thay đổi quan hệ giữa hai nước.

D. Chỉ có lợi cho đơn phương một bên.

3. Việc Liên Xô viện trợ vật chất cho Việt Nam thông qua Trung Quốc cho thấy điều gì?

A. Mối quan hệ căng thẳng giữa Liên Xô và Trung Quốc.

B. Sự hợp tác giữa Liên Xô và Trung Quốc.

C. Sự phụ thuộc của Việt Nam vào Trung Quốc.

D. Sự không tin tưởng của Liên Xô đối với Việt Nam.

----- HẾT -----

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

1.A	2.D	3.A	4.D	5.C	6.D	7.C	8.B	9.B	10.A
11_1.A	11_2.B	11_3.C	12_1.A	12_2.B	12_3.B	13_1.A	13_2.D	13_3.B	

Câu 1 (NB):

Phương pháp:

SGK Lịch sử 11, nội dung Sự hình thành Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết.

Cách giải:

Bối cảnh lịch sử dẫn đến sự thành lập Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết là các nước cộng hoà Xô viết chưa có sự thống nhất về các chính sách phát triển kinh tế, văn hoá, giáo dục.

Chọn A.

Câu 2 (NB):

Phương pháp:

SGK Lịch sử 11, nội dung Sự hình thành Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết.

Cách giải:

Tháng 12-1922, Bản Tuyên bố thành lập Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết được thông qua.

Chọn D.

Câu 3 (TH):

Phương pháp:

Suy luận.

Cách giải:

Nội dung thể hiện đúng sự mở rộng của Liên Xô từ năm 1922 đến năm 1940 là có thêm 11 nước cộng hoà gia nhập Liên Xô.

Chọn A.

Câu 4 (NB):

Phương pháp:

SGK Lịch sử 11, nội dung Sự hình thành Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết.

Cách giải:

Đến đầu những năm 60 của thế kỉ XX, hệ thống chủ nghĩa xã hội trên thế giới bao gồm 14 quốc gia tập trung ở Châu Âu, châu Á và khu vực Mỹ La-tinh.

Chọn D.

Câu 5 (NB):

Phương pháp:

SGK Lịch sử 11, nội dung Sự hình thành Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết.

Cách giải:

Cách mạng tháng Mười Nga năm 1917 thắng lợi đã trực tiếp dẫn đến sự ra đời của Chính quyền Xô viết Nga.

Chọn C.

Câu 6 (TH):

Phương pháp:

Suy luận.

Cách giải:

Hiến pháp đầu tiên của Liên Xô được thông qua (năm 1924) đánh dấu hoàn thành quá trình thành lập Nhà nước 2 Liên bang Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Xô viết.

Chọn D.

Câu 7 (TH):

Phương pháp:

Suy luận.

Cách giải:

Sự thất bại về quân sự của các nước phát xít và sự ủng hộ của Hồng quân Liên Xô đã tạo điều kiện thuận lợi để nhân dân các nước Đông Âu nổi dậy giành chính quyền và thành lập các nhà nước dân chủ nhân dân.

Chọn C.

Câu 8 (NB):

Phương pháp:

SGK Lịch sử 11, nội dung Sự hình thành và phát triển của Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết.

Cách giải:

Một trong những ý nghĩa của việc hình thành và phát triển của hệ thống chủ nghĩa xã hội trên thế giới là trở thành chỗ dựa của phong trào cách mạng thế giới.

Chọn B.

Câu 9 (TH):

Phương pháp:

Suy luận.

Cách giải:

Các nước Đông Âu hoàn thành cơ bản cuộc cách mạng dân chủ nhân dân (1949) đã đánh dấu sự hình thành hệ thống chủ nghĩa xã hội trên thế giới.

Chọn B.

Câu 10 (TH):

Phương pháp:

Phân tích, suy luận.

Cách giải:

Sự sụp đổ của chủ nghĩa xã hội ở Đông Âu và Liên Xô vào cuối những năm 1980 và đầu những năm 1990 đã phản ánh sự không phù hợp của mô hình nhà nước xã hội chủ nghĩa với thực tiễn kinh tế và xã hội tại các quốc gia này.

Chọn A.

Câu 11 (TH):

1. (TH):

Phương pháp:

Giải thích.

Cách giải:

Sự phát triển không đồng đều về kinh tế, văn hoá và chính trị giữa các nước Cộng hoà lại được coi là đặc điểm nổi bật vì nó thể hiện sự khác biệt giữa các nước Cộng hoà, nó phản ánh sự đa dạng và sự chênh lệch trong mức độ phát triển của các quốc gia này sau Cách mạng tháng Mười.

Chọn A.

2. (TH):

Phương pháp:

Suy luận.

Cách giải:

Sự tồn tại của "những hòn đảo nhỏ" công nghiệp trong "đại dương" nông nghiệp to lớn có nghĩa là nông nghiệp chiếm ưu thế và công nghiệp chưa phát triển mạnh; "những hòn đảo nhỏ" công nghiệp trong "đại dương" nông nghiệp to lớn ám chỉ rằng mặc dù có sự tồn tại của công nghiệp, nó vẫn còn hạn chế và không phải là ngành kinh tế chủ đạo so với nông nghiệp, ngành nghề chiếm ưu thế lớn trong kinh tế vào thời điểm đó.

Chọn B.

3. (TH):

Phương pháp:

Giải thích.

Cách giải:

Sự bình đẳng về kinh tế và văn hoá là cần thiết để sự bình đẳng chính trị trở nên vững chắc vì nó đảm bảo sự ổn định và thịnh vượng lâu dài. Sự bình đẳng về kinh tế và văn hoá giữa các nước Cộng hoà là cơ sở quan trọng để xây dựng một liên minh chính trị vững mạnh. Khi mọi dân tộc đều có cơ hội phát triển kinh tế và văn hoá, sự bình đẳng chính trị sẽ trở nên có ý nghĩa và bền vững hơn, từ đó tạo nên một xã hội ổn định và thịnh vượng. Điều này không chỉ là mục tiêu của Cách mạng tháng Mười mà còn là điều kiện cần thiết cho sự phát triển lâu dài của mỗi quốc gia.

Chọn C.

Câu 12 (TH):

1. (TH):

Phương pháp:

Giải thích.

Cách giải:

Các nước xã hội chủ nghĩa ngày nay cần rút ra bài học từ sự sụp đổ của Liên Xô và các nước Đông Âu để tránh mắc phải những sai lầm tương tự. Các nước xã hội chủ nghĩa ngày nay cần rút ra bài học từ sự sụp đổ của Liên Xô và các nước Đông Âu để không lặp lại những sai lầm đã dẫn đến sự sụp đổ đó, nhằm xây dựng một chế độ xã hội chủ nghĩa phù hợp hơn với hoàn cảnh kinh tế - xã hội và truyền thống văn hoá của mỗi quốc gia. Điều này giúp họ tiến hành công cuộc cải cách - đổi mới một cách hiệu quả hơn, hướng tới sự phát triển bền vững và hạnh phúc cho người dân.

Chọn A.

2. (TH):

Phương pháp:

Suy luận.

Cách giải:

Mục tiêu của công cuộc cải cách – đổi mới ở các nước xã hội chủ nghĩa hiện nay là xây dựng một chế độ xã hội chủ nghĩa đúng với bản chất nhân văn.

Chọn B.

3. (TH):

Phương pháp:

Suy luận.

Cách giải:

Việc xây dựng chế độ xã hội chủ nghĩa phù hợp với hoàn cảnh cụ thể và truyền thống văn hoá của mỗi quốc gia dân tộc không chỉ giúp bảo tồn bản sắc văn hoá đặc trưng của từng quốc gia mà còn góp phần tạo nên sự phong phú và đa dạng trong cách tiếp cận và thực hiện các nguyên tắc xã hội chủ nghĩa. Điều này có thể dẫn đến việc phát triển các mô hình xã hội chủ nghĩa linh hoạt hơn, phản ánh và đáp ứng tốt hơn nhu cầu và điều kiện đặc thù của mỗi quốc gia.

Chọn B.

Câu 13 (TH):

1. (NB):

Phương pháp:

Suy luận dựa trên đoạn tư liệu.

Cách giải:

Việc Liên Xô công nhận Việt Nam và thiết lập quan hệ ngoại giao đã tạo điều kiện để các nước khác công nhận Việt Nam.

Chọn A.

2. (TH):

Phương pháp:

Suy luận dựa trên đoạn tư liệu.

Cách giải:

Sự kiện này có ý nghĩa Đặt nền tảng cho quan hệ hợp tác toàn diện giữa hai nước Việt Nam và Liên Xô.

Chọn D.

3. (TH):

Phương pháp:

Suy luận.

Cách giải:

Việc Liên Xô viện trợ vật chất cho Việt Nam thông qua Trung Quốc cho thấy sự hợp tác giữa Liên Xô và Trung Quốc, phản ánh một mức độ hợp tác và phối hợp hành động giữa hai quốc gia này trong việc hỗ trợ Việt Nam. Điều này cho thấy sự hợp tác chiến lược giữa Liên Xô và Trung Quốc trong bối cảnh lịch sử cụ thể, đồng thời cũng phản ánh mối quan hệ đồng minh trong khuôn khổ các mục tiêu chính trị và quân sự chung.

Chọn B.